

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 7/2020
05.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа Радивоје Давидовић, адвокат из ..., против тужених „ББ“ АД из Новог Сада, кога заступа Миливоје Степанов, адвокат из ... и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Нови Сад, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1183/16 од 22.02.2016. године, у седници одржаној 05.11.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца.

УКИДА СЕ решење Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1183/16 од 22.02.2016. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1979/2013 од 06.11.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности суда, па је ставом другим изреке, тужбени захтев усвојен и утврђено да је тужилац, који је код туженог „ББ“ АД Нови Сад обављао послове возача теретног возила од 7 и више тона носивости, остварио стаж осигурања са увећаним трајањем, где се сваких 12 месеци ефективног рада на наведеном радном месту рачуна као 15 месеци стажа осигурања, а у периоду од 19.03.1975. године до 31.12.1982 године, од 01.01.1983. године до 01.04.1985. године и од 22.05.1989. године до 07.04.1997. године, што је тужени дужан да трпи и да у име тужиоца, на основу стажа осигурања са увећаним трајањем за наведени период, изврши уплату припадајућих доприноса за социјално осигурање, туженом Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Нови Сад, са степеном увећања као у изреци пресуде, у висини и на начин прописан у време уплате доприноса. Тужени „ББ“ АД Нови Сад је обавезан да накнади трошкове парничног поступка тужиоцу. Ставом трећим изреке, тужбени захтев је одбијен у односу на туженог Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање – Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Нови Сад.

Апелациони суд у Новом Саду решењем Гж 1183/16 од 22.02.2016. године је укинуо пресуду Основног суда у Новом Саду П1 1979/13 од 06.11.2015. године и тужбу одбацио, а одлука о трошковима парничног поступка је преиначена, тако што је

тузилац обавезан да туженом „ББ“ АД Нови Сад надокнади трошкове парничног поступка у износу од 88.500,00 динара.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утрђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, применом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијано решење у смислу члана 403. став 2. тачка 2, члана 408. и члана 420. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

Против решења Врховног касационог суда Рев2 1043/2016 од 22.06.2016. године и решења Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1183/16 од 22.02.2016. године тужилац је поднео уставну жалбу Уставном суду Републике Србије.

Уставни суд, одлучујући о уставној жалби тужиоца је донео одлуку број Уж 5135/2017 од 13.07.2012. године и у ставу 1. изреке усвојио уставну жалбу тужиоца и утврдио да је решењем Врховног касационог суда Рев2 1043/2016 од 22.06.2016. године и решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1183/16 од 22.02.2016. године истом повређено право на правично суђење зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Ставом 2. изреке, поништено је решење Врховног касационог суда Рев2 1043/2016 од 22.06.2016. године и одређено да исти суд донесе нову одлуку о ревизији подносиоца уставне жалбе изјављене против решења Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1183/16 од 22.02.2016. године. Ставом 3. изреке, одбачен је предлог подносиоца уставне жалбе за обуставу извршења решења Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1183/16 од 22.02.2016. године.

Испитујући поново побијано решење другостепеног суда у смислу члана 403. став 2. тачка 2. у вези члана 8. и члана 420. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 55/14) и имајући у виду одлуку Уставног суда Уж 5135/2017 од 13.07.2020. године, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тач. 2. и 3. Закона о парничном поступку због којих се ревизија може изјавити.

Чињенично стање у овој правној ствари је правилно утврђено, али је погрешно примењено материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је поднео тужбу против туженог „ББ“ АД Нови Сад који је његов послодавац, и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Нови Сад ради утврђивања права на радни стаж са увећаним трајањем. Истовремено, тужилац је тражио да се тужени послодавац обавезе на уплату доприноса из обавезног социјалног осигурања надлежном Фонду (туженом) за стаж са увећаним трајањем.

Тужилац је код првотуженог радио на радном месту возача „Ц“ категорије – аутомеханичар од 20.03.1975. године. Тужилац је возио возило носивости 7 и више тона. У радној књижици, за време проведено на раду код туженог „ББ“ АД Нови Сад за период од 19.03.1975. до 12.07.1998. године истом је уписан стаж у трајању од 23 године, 3 месеца, 24 дана. Према извештају туженог РФ ПИО утврђено је да тужиоцу није уписан стаж осигурања са увећаним трајањем. Тужиоцу је као возачу припало право на увећани стаж за време управљања теретним возилом (три месеца на годину дана), а за период од 16.05.1975. до 12.07.1998. године. Тужиоцу се за сваких 12 месеци објективног рада на радном месту рачуна као 15 месеци стажа осигурања и то за

период од 19.03.1975. до 31.12.1982. године и од 01.01.1983. до 01.04.1985. године и од 22.05.1989. до 07.04.1997. године. Тужилац се са молбом обратио туженом за утврђивање стажа осигурања али је обавештен да његов послодавац није уплатио доприносе за увећани стаж осигурања. Сходно томе, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев основан па је исти усвојио.

Одлучујући о жалби, другостепени суд је укинуо пресуду Основног суда у Новом Саду П1 1979/2013 од 06.11.2015. године и тужбу тужиоца у делу главног тужбеног захтева одбацио, а преиначио у погледу одлуке о трошковима и обавезао тужиоца да туженом „ББ“ АД Нови Сад накнади трошкове поступка у износу од 88.500,00 динара.

У прилог своје одлуке другостепени суд је нашао да у овој правној ствари није надлежан суд већ је то у надлежности органа управе. Утврђивање стажа осигурања са увећаним трајањем као и степен увећања стажа утврђује се у поступку и не спада у надлежност суда опште надлежности већ сходно члану 82. став 1. и члана 84. Закона о пензијском осигурању („Службени гласник РС“ бр. 34/03... 101/10) то спада искључиво у надлежност управног органа.

Овакав став другостепеног суда не може се прихватити као правилан. Ово из разлога што је у надлежности редовних судова да поступају у споровима о правима из радног односа међу која спада и поступање по захтеву за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и онда је то самосталан захтев или истакнут заједно са захтевом за исплату зараде. У противном би се онемогућило право на приступ суду као једне од гаранција права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава, тј. тужиоцу би било повређено право на правично суђење.

У поновном поступку, другостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног касационог суда, као и став изражен у одлуци Уставног суда и након оцене да ли је првостепени суд правилно одлучио о основаности тужбеног захтева, донеће одлуку у складу са законом.

На основу члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић